

Rakkaat sukulaiset!

Kära släktingar!

Esi-isämme aseenkantaja, maavouti Bengt Jönsson sai perinnöllisen aateliskirjan valtionhoitaja Sten Sture vanhemmalta 12.11.1476 Turun linnassa. Jälkeläisiä olivat Michel Bengtsson, Nils Michelsson, Gustav Nilsson ja Ivar Gustavsson – mutta missä olivat Blåfieldit? No, heitä ei silloin vielä ollutkaan.

Ivar Gustavsson matkusti vuonna 1636 suvun edustajana Tukholmaan valiokuntakokoukseen. Hänellä oli mukanaan alkuperäinen aateliskirja ja kuuden Turun läänin aatelismiehen valtakirja siitä, että hän edustaa heitä. Aateliskirjasta tehtiin jäljennös, johon uusi sukunimi on kirjoitettu ensimmäisen kerran. Nimi otettiin aateliskirjasta ”... ett leonhufwudh mädh en vthrächt tunga i ett blått Fieldh.” Pöytäkirjaan kirjoitettiin 1.7.1636: Ifwar Göstafsson Blåfield ei saa ottaa osaa kokoukseen, koska hänen sukuaan ei ole vielä otettu Ritarihuoneeseen. Suku introdusoitiin Ruotsin Ritarihuoneeseen lopulta vuonna 1638. Tukholman käynnistä oli kuitenkin se hyöty, että Ivar Gustafsson sai meille sukunimen, jollainen kaikilla suvuilla piti olla vuoden 1626 ritarihuonejärjestyksen mukaan.

Näin jälkeinpäin voi sanoa, että oli onni, kun aateliskirjasta tehtiin oikeaksi todistettu kopio, sillä vuonna 1762 alkuperäinen tuhoutui tulipalossa Tulittulan kylässä Hauholla. Kannattaa huomata myös, että nimi on kirjoitettu täsmälleen siinä muodossa kuin se nykyisinkin on BLÅFIELD. Eikä se ole mitään ruotsin ja englannin sekoitusta, kuten usein luullaan, vaan aitoa 1400-luvun ruotsia!

Erityisesti 1800-luvulla nimi kirjoitettiin usein ääntämyksen mukaisesti muodossa Blåfjeld. Näin kirjoitti myös kiinnostukseni Koillisväylän purjehtija A.E. Nordenskiöld, joka oli etsimässä mineraaleja Hämeestä kesällä 1855. Retkellään hän

kävi myös sukulaisrouvaa tervehtimässä Jutikkalan kartanossa. Hän kirjoitti kotiin:

”Jag skrifver till Mamma blott några rader för att bedja mamma hädanefter ej adressera mina bref till Keikkala utan Tavastehus, utföljer Judikkala lösväskan (= postilaukku). Jag var nemligen i går bjuden till middag dit. Fröknarne Ramsay hade varit resta till Hongola men återkommo just då vi slutat äta middag. Vi voro der hela aftonen och åtminstone jag hade ganska trevligt. Fru Blåfjeld erbjöd mig att vid bref korrespondence begagna hennes lösväska. Då vi återvände från Kanajärwi fingo vi vandra 2 ½ mil genom skogskär och mosse i ett uthållande regn. Mina mödor belönades dock derigenom att jag fann ett jernmalms streck på vägen.”

Ramsayn kolme neitiä olivat viettämässä kesää Jutikkalassa kuuden poika- ja yhden tyttöserkkunsa luona.

Blåfieldien Jutikkala-haara on sukua Nordenskiöldeille. Vai pitäisikö sanoa paremmin Ramsay-haara, sillä Jutikkala oli noin 200 vuotta suvun omistuksessa ja sinne liittyy monen muunkin sukuhaaran vaiheita. Adolfin mainitseman rouva Blåfjeldin eli Aurora Ramsayn isoisä Gustaf Ramsay oli Nordenskiöldien kantaäidin Hedvig Märta Ramsayn veli. Eli heidän vanhempansa Alexander Ramsay ja Margareta Nöding ovat molempien sukujen esivanhemmat.

Toivon, että voitte huomenna sanoa, kuten Adolf Nordenskiöld Jutikkalan käynnin jälkeen: ainakin minulla oli oikein hauskaa, åtminstone jag hade ganska trevligt.

(Martti Blåfield, 2016)

Kära släktingar!

Den 12 november år 1476 fick väpnaren och landsfogden Bengt Jönsson sköldebrev på Åbo slott av riksföreståndaren Sten Sture den äldre. Bengt Jönssons efterkommande hette Michel Bengtsson, Nils Michelsson, Gustav Nilsson, Ivar Gustavsson – men var fanns Blåfieldarna?

Ja, de fanns inte ännu.

Ivar Gustavsson reste år 1636 till Stockholm som släktens representant till ett utskottsmöte sammankallat av förmyndarregeringen. Gustav II Adolf hade tio år tidigare skänkt adeln en tomt för uppförande av ett riddarhus. Byggnaden färdigställdes först åren 1654-1662 efter en lång och besvärlig process. Tomten för adeln hade köpts på samma gata där Erik Bielkes hus låg och där Ivar Gustavsson inkvarterades.

Ivar hade med sig sköldebrevet i original och en fullmakt utfärdad av sex frälsemän från Åbo län som visade att han representerade dem. Av sköldebrevet gjordes en kopia där tillnamnet för första gången är skrivet.

Namnet togs ur sköldebrevet "...ett leonhufwud mädh en uthrächt tunga i ett blått Fieldh" (ett lejonhuvud med en utsträckt tunga i ett blått Field = fält).

Protokollet för utskottsmötet konstaterar 1.7.1636 att : Ifvar Göstafsson Blåfield inte kan delta i utskottets beslut eftersom hans ätt ännu inte är intagen på Riddarhuset". Ätten introducerades på Sveriges Riddarhus år 1638.

Besöket i Stockholm förde i alla fall det goda med sig att Ivar Gustavsson gav oss ett tillnamn såsom varje på Riddarhuset inskriven ätt skulle ha enligt Riddarhusordningen 1626.

Såhär efteråt kan konstateras att det var tur att det gjordes en vidimerad kopia av sköldebrevet. Originalbrevet förstördes nämligen år 1762 i en eldsvåda i Tulittula by i Hauho. Det bör observeras att namnet skrevs precis som idag, Blåfield. Det är alltså inte en sammanblandning av svenska och engelska som man ofta tror utan äkta gammal svenska från 1400-talet!

Speciellt på 1800-talet skrev man namnet som det uttalades med ett j, Blåfjeld.

Så skrev mannen som intresserat mig mycket, polarfararen som seglade genom Nordostpassagen, Adolf Erik Nordenskiöld, som sommaren 1855 letade efter mineraler i Tavastland. Under sin färd besökte han också en fru, en släkting på Jutikkala gård. Han skrev hem: "Jag skrifer till Mamma blott några rader för att bedja mamma hädanefter ej adressera mina bref till Keikkala utan Tavastehus, utföljer Judikkala lösväskan (postväska). Jag var nemligen i går bjuden till middag dit. Fröknarne Ramsay hade varit resta till Hongola men återkommo just då vi slutat äta middag. Vi voro där hela aftonen och åtminstone jag hade ganska trefvligt. Fru Blåfjeld erbjöd mig att vid bref korrespondence begagna hennes lösväska. Då vi återvände från Kanajärwi fingo vi vandra 2 1/2 mil genom skogskärr och mosse i ett uthållande regn. Mina mödor belönades dock derigenom att jag fann ett jernmalms streck på vägen".

De tre fröknarna Ramsay tillbringade sommaren på Jutikkala med sina kusiner, sex pojkar och en flicka.

Blåfieldarnas Jutikkala- släktgren är också släkt med Nordenskiöldarna. Eller borde man hellre tala om Ramsay-grenen eftersom Jutikkala under 200 år var i släktens ägo och också andra släktgrenar har anknytning till gården. Farfar till den av Adolf nämnda fru Blåjeld eller Aurora Ramsay var Gustaf Ramsay och bror till Nordenskiöldarnas stam-moder Hedvid Märta Ramsay. Med andra ord var deras föräldrar Alexander Ramsay och Margareta Nöding stamfar och stam-mor till de båda släkterna.

Här slutar jag med förhoppningen att ni i morgon kan säga som Adolf Nordenskiöld sade efter sitt besök på Jutikkala "åtminstone jag hade det ganska trefvligt"

Martti Blåfield 2016

(Översättning Marie-Louise Blåfield)